

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515206331
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2515206331.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci navrhovateľky: Bc. R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. D. XXXX/XX, N., proti otcovi (osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné): Ing. K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Mesto N., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, Dlhé lúky 1, Hrnčiarovce nad Parnou, o zvýšenie výživného, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Piešťany, č. k. 14C/281/2015-245 zo dňa 12. marca 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k navrhovateľke (dcére), naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 20P 150/2007-9 zo dňa 12.9.2007, s účinnosťou od 01.11.2015 zo sumy 82,98 eura mesačne na sumu 125 eur mesačne za obdobie od 01.11.2015 do 30.3.2016 a s účinnosťou od 01.04.2016 zo sumy 82,98 eura mesačne na sumu 110 eur mesačne za obdobie od 01.04.2016 do 31.10.2017. Výrokom II. výživné za obdobie od 01.11.2017 do budúca ponechal v nezmenenej výške 82,98 eura mesačne. Výrokom III. dlžné výživné za obdobie od 01.11.2015 do 30.03.2016 v sume 210,10 eura a za obdobie od 01.04.2016 do 31.10.2017 v sume 513,38 eura, t. j. celkom v sume 723,48 eura, otcovi povolil splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20 eur spolu s bežným výživným s tým, že výška poslednej splátky bude 3,48 eura, až do zaplatenia celého dlžného zvýšeného výživného, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, do 15. dňa v mesiaci, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania s plnením ktorejkoľvek splátky. Výrokom IV. návrh na zvýšenie výživného v prevyšujúcej časti zamietol a výrokom V. rozhodol o trovách konania tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súd prvej inštancie po citácii § 62 ods. 2, 4, 5, § 65, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3, § 43 ods. 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len ZoR), § 155, § 156 a § 157 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) vecne odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľka je dcérou Ing. K. D. a K. D., rod. K., pričom ich manželstvo, uzavreté dňa 22.08.1992, bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 11C/186/00-245 zo dňa 12.12.2000, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.01.2001, v spojení s opravným uznesením č. k. 11C 186/00-28 zo dňa 09.01.2011, právoplatným dňa 06.02.2001. Z manželstva rodičov navrhovateľky pochádzali dve vtedy ešte maloleté deti a to navrhovateľka a N. D., nar. XX.X.XXXX, ktoré boli na čas po rozvode zverené do výchovy a opatery matke, pričom otec bol zaviazaný k povinnosti prispievať na výživu R. sumou 600,- Sk (19,92 eura)

mesačne a na výživu N. sumou 400,- Sk (13,28 eura). Vyživovacia povinnosť otca navrhovateľky bola zmenená rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 20P 150/2007-9 zo dňa 12.09.2007, ktorým súd zmenil rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 11C 186/00 zo dňa 12.12.2000 v časti o výživnom na vtedy maloletých R. a N. D. tak, že otec bol povinný s účinnosťou od 01.07.2007 na maloletú R. platiť zvýšené výživné zo sumy 600,- Sk (19,92 eura) na 2.500,- Sk (82,98 eura) a na maloletého N. zo sumy 400,- Sk (13,28 eura) na 1.500,- Sk (49,79 eura) mesačne. Otca súd zároveň zaviazal zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom. Súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca R. a N. z dôvodu zmeny pomerov v porovnaní s pomermi, kedy súd rozhodol rozsudkom o rozvoze rodičov, o zverení maloletých detí do výchovy matke a o výživnom, t.j rozsudkom č. k. 11C 186/00-24 zo dňa 12.12.2000 v spojení s opravným uznesením č. k. 11C 186/00-28 zo dňa 09.01.2001. Matka R. a N., K. D., ku dňu vyhlásenia rozsudku vo veci vednej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 20P/150/2007, t. j. k 12.09.2007, bola zamestnaná vo firme O. I., kde dosahovala priemerný mesačný zárobok vo výške cca 12.800,- Sk (424,88 eura), pričom bývala v 3-izbovom byte spolu s oboma deťmi, N. a R.. R. bola žiačkou 9. ročníka základnej školy a N. bol žiakom 5. ročníka základnej školy. Otec bol v čase vyhlásenia rozsudku nezamestnaný, príležitostne pracoval a v minulosti podnikal. Býval u svojich rodičov v ich byte. Navrhovateľka aj jej brat N. D. sú už plnoletí, pričom vyživovacia povinnosť otca k N. bola právoplatne zrušená uznesením Okresného súdu Piešťany č. k. 15C/233/2015-31 zo dňa 11.02.2016 (schválením zmluvy).

3. Predmetom tohto konania je zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke, naposledy určenej rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 20P 150/2007-9 zo dňa 12.09.2007 z dôvodu zvýšených nákladov navrhovateľky prirodzene spojených s dosiahnutím plnoletosti, keďže pri poslednej úprave vyživovacej povinnosti bola žiačkou základnej školy, a v čase začatia tohto bola študentkou 1. ročníka dennej formy štúdia Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Ešte pred nástupom do 1. ročníka na Právnickú fakultu UK v Bratislave bola navrhovateľka študentkou dennej formy štúdia na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v čase od 03.09.2012 do 27.08.2014, ktoré prerušila, a následne v ňom už nepokračovala. Od októbra 2014 do októbra 2015 bola riadne zamestnaná, pričom dňa 02.09.2015 nastúpila do 1. ročníka na Právnickú fakultu UK v Bratislave, ktorá je odborným zameraním rovnaká, ako vysoká škola, ktorú predtým navrhovateľka navštevovala. V štúdiu na Právnickej fakulte UK v Bratislave dennou formou nepretržite pokračuje, pričom v súčasnosti je už študentkou 4. ročníka, ktorý je zároveň 1. ročníkom magisterského študijného programu.

4. Okresný súd Piešťany rozsudkom č. k. 9C/229/2015-77 zo dňa 25.09.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.11.2017, zamietol návrh otca na zrušenie výživného k R.. Súd rozhodnutie odôvodnil tým, že zobral do úvahy, že R. D. bola v čase rozhodovania súdu vo veku 24 rokov s príjmom z brigádnických činností v rozmedzí 50 až 60 eur, avšak uvedené pokračovanie v štúdiu súd považoval za prípravu na budúce povolanie. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že R. D., v dôsledku dennej formy štúdia, v súčasnosti nemá možnosť zabezpečiť si trvalý príjem. Samotné prerušenie štúdia na vysokej škole, a ďalšie pokračovanie v štúdiu, hoci aj s následkom toho, že dva ročníky vysokej školy sa opakujú, nemožno samo o sebe považovať za dôvod na zrušenie vyživovacej povinnosti, najmä s prihliadnutím na tú skutočnosť, že nedošlo k úspešnému ukončeniu štúdia na predchádzajúcej vysokej škole, ani na súčasnej vysokej škole, preto súd nepovažoval prípravu na budúce povolanie R. D. za zavŕšenú. Súd vzal do úvahy aj majetkové pomery na strane otca R. D., a dospel k záveru, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k dcére. Otec žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí sú poberateľmi starobného dôchodku. Maloletý syn otca K., je zverený do starostlivosti starých rodičov. Navrhovateľka žila v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá bola (pozn. a naďalej aj je) zamestnaná s pravidelným príjmom, avšak s vyživovacou povinnosťou k maloletej I. I., na ktorú jej otec, p. I., prispieval sumou 30 eur, ako aj s plnoletým bratom N., ktorý sa živil sám. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že navrhovateľka do školy dochádzala, a že nebývala na internáte. Zárobkové pomery otca súd vyhodnotil s prihliadnutím na jeho rozporuplné vyjadrenia, keďže v súdnom spore sp. zn. 14C/281/2015 otec vypovedal, že má príjmy okolo 300 eur, pričom v konaní sp. zn. 9C/229/2015 (o zrušení vyživovacej povinnosti) uviedol, že pracuje ako stavbyvedúci, brigádnik a jeho príjmy sú v rozmedzí od 120 eur do 130 eur mesačne. Nijako túto skutočnosť súdu nepreukázal, napriek tomu, že bol na to vyzvaný. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni nebolo zistené, že by brigádnický pomer bol riadne registrovaný. O pravdivosti tvrdení otca mal súd preto v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/229/2015 závažné pochybnosti. Pokiaľ otec tvrdil, že pre zdravotné problémy nie je schopný zabezpečiť si prácu inak, bolo potrebné tieto skutočnosti súdu aj preukázať, čo sa nestalo.

5. Nakoľko vyživovacia povinnosť otca bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 20P/150/2007-9 zo dňa 12.09.2007, súd sa musel zaoberať zisťovaním, či došlo alebo nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov u navrhovateľky alebo u jej rodičov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti otca. Nakoľko o návrhu otca na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k dcére R. súd už právoplatne rozhodol rozsudkom v inom konaní (rozsudkom č. k. 9C/229/2015-77 zo dňa 25.09.2017), v tomto konaní súd vychádzal zo skutočnosti, že o predbežnej otázke o trvaní vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke už bolo právoplatne rozhodnuté a súd nemohol v tomto konaní opätovne prehodnocovať trvanie vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke, na čo súd otca navrhovateľky opakovane upozorňoval na pojednávaniach uskutočnených v tejto veci. Tento prístup k otázke trvania vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke súd zaujal z dôvodu, že o návrhu otca na zrušenie vyživovacej povinnosti súd právoplatne rozhodol dňa 25.09.2017 na základe návrhu podaného v priebehu tohto konania a teda súd v konaní sp. zn. 9C/229/2015 rozhodol na základe viacerých totožných pomerov účastníkov konania. Jediný rozdiel, ktorý medzitým nastal v tomto konaní, je skutočnosť, že otec sa od 25.01.2018 nachádza v ÚVTOS, kde nie je zaradený do pracovnej činnosti. Túto zmenu súd však nepovažoval za podstatnú, keďže otec bol právoplatne odsúdený na nepodmienečný VTOS pre prečin zanedbania povinnej výživy voči navrhovateľke, navyše, ani od začiatku celého konania otec nemal žiadny preukázateľný príjem z brigád, ani z podnikania, ani z dávok sociálnej pomoci. K tvrdeniam otca o jeho zvýšenom krvnom tlaku si súd dovoľuje poznamenať, že touto diagnózou trpí veľa osôb a napriek tomu sú riadne zapojené do pracovného procesu. Pokiaľ je jeho hypertenzia tak vážna, že mu bráni riadne pracovať, nič mu nebránilo požiadať o priznanie invalidného dôchodku, pričom už na začiatku tohto konania, kedy ešte nebol v ÚVTOS, predniesol súdu, že požiada o invalidný dôchodok. Tento však doposiaľ nepoberá, a teda, buď o invalidný dôchodok doposiaľ nepožiadala, lebo nechcel, alebo mu nebol priznaný. Neobstojí ani argumentácia otca, že liečbu hypertenzie prerušil z dôvodu nástupu do VTOS, pretože v tejto liečbe mohol riadne pokračovať aj vo VTOS iba s tým rozdielom, že bude pod dohľadom lekára v ÚVTOS. Pokiaľ by trpel inými vážnymi ochoreniami brániacimi mu pracovať, tiež mohol požiadať o invalidný dôchodok, čo neurobil. Preto pomery, z ktorých súd vychádzal pri rozhodovaní o zamietnutí návrhu otca na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k navrhovateľke, sú porovnateľné s pomermi, z ktorých súd vychádzal pri rozhodovaní o zvýšení výživného v tomto konaní. Týmto súd považoval otázku trvania vyživovacej povinnosti otca navrhovateľky za právoplatne vyriešenú v inom konaní.

6. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, súd musel porovnať pomery v čase posledného určenia výživného (rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 20P/150/2007-9 zo dňa 12.09.2007), s pomermi od 02.09.2015 až doposiaľ, za ktoré obdobie navrhovateľka žiadala priznať zvýšené výživné. V čase poslednej úpravy výživného bola navrhovateľka žiačkou základnej školy. Matka navrhovateľky mala vtedy vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom, a to k R. D. a k N. D., tiež žiakovi základnej školy, s ktorými bývala v 3-izbovom byte. Matkin príjem bol vtedy 12.800,- Sk (424,88 eura). Otec navrhovateľky bol vtedy rozvedený, príležitostne pracoval bez toho, aby súdu preukázal akékoľvek príjmy z príležitostných príjmov, pričom aj vtedy býval u svojich rodičov v ich byte, a mal vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom, k R. a k N.. K výraznejšej zmene pomerov došlo medzičasom predovšetkým u navrhovateľky, keďže súd musel zohľadniť skutočnosť, že v čase začatia konania bola už študentkou 1. ročníka vysokej školy, a že v súčasnosti je študentkou 4. ročníka vysokej školy, na ktorej študuje od samotného začiatku dennou formou. K zvýšeniu nákladov navrhovateľky došlo už aj samotnou skutočnosťou, že medzitým dospela, a teda má oveľa vyššie náklady na stravu, ošatenie, obuv, kozmetiku, drogériu. Navyše jej pribudli náklady spojené s cestovaním do školy do Bratislavy a späť, ako aj v rámci Bratislavy. Do dovŕšenia 26. roku veku, t. j. do marca 2019 mala síce zabezpečenú bezplatnú prepravu vlakom, avšak výhody bezplatného cestovania nemohla vždy využiť, keďže bezplatné cestovanie je viazané na konkrétny počet osôb s bezplatnou dopravou konkrétnym spojmom, a lístok na bezplatnú prepravu vlakom by bola nútená zadovážiť si s veľkým časovým predstihom vopred, a to niekoľko dní, či dokonca týždňov, čo ako študentka nemohla s takýmto predstihom vždy predpokladať. Pokiaľ časovo výhodnejšia bola v niektorých konkrétnych situáciách doprava autobusom, využila tento spôsob dopravy, ktorý nemala bezplatný, čo jej však nemožno zazlievať. V rámci Bratislavy bola nútená používať mestskú dopravu, ktorá nie je bezplatná. Spočiatku bývala na internáte, čo preukázala výpisom pohybu na účte v banke za mesiac september 2015. Ďalšie náklady spojené s bývaním na internáte už súdu nepreukázala, pričom aj sama uviedla, že na internáte už dlho nebýva, že do školy dochádza z adresy trvalého pobytu. Ako študentka práva má zároveň zvýšené náklady na kúpu študijnej literatúry a zákonov, čo je cca 18 eur mesačne, pri prepočte ročných výdavkov za knihy za akademický tok 2015/2016 v sume 214 eur. Má zvýšené výdavky aj na kancelárske potreby,

keďže si musí často niečo skopírovať, vytlačiť a napísať na počítači. Počas štúdia bola nútená kúpiť si nový notebook, keďže starý sa jej pokazil, a náklady na opravu by boli porovnateľné s cenou nového notebooku. Navrhovateľke sa zvýšili aj náklady na lieky, liečivá a doplnky výživy z dôvodu, že má problémy so sústredením sa pričom, okrem iného užíva, aj TEBOKAN, t.j. liek na lekárky predpis, za ktorý dopláca cca 10 eur mesačne. Zrak sa jej stále zhoršuje, preto raz ročne si dáva meniť dioptrické sklá, čo ju vyjde cca na 50 eur ročne. Ďalej užíva doplnky výživy na mozgovú činnosť a sústredenie, na čo súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného neprihliadol, pretože užívanie týchto doplnkov považoval za nadštandardné výdavky, pričom mozgovú činnosť možno podporovať aj inými spôsobmi, napr. vyváženou stravou, pohybovými aktivitami či relaxačnými cvičeniami. Navrhovateľka taktiež preukázala súdu, že si platí dlhodobú terapiu u psychológa pre poruchy so spánkom, problémy so sústredením a bolesti hlavy migrenózneho charakteru, za čo zaplatila 135 eur, čo zodpovedá pri prepočte, podľa navrhovateľky sume 54 eur za mesiac. Súd aj k tomuto poznamenáva, že v danom prípade ide o nadštandardnú, nie nevyhnutnú službu privátneho psychológa. Keďže psychológ nie je lekár, nemôže klientovi predpísať potrebné lieky. V prípade vážnych problémov by navrhovateľka navštívila neurológa za účelom liečby migrény a obvodného lekára, príp. psychiatra za účelom liečby nespavosti. Nespavosťou trpí veľa študentov (aj množstvo iných osôb), to však neznamená, že by súd mohol rodičov študentov s nespavosťou zaviazat' k náhrade nákladov za nadštandardné návštevy privátneho psychológa za účelom podrobenia sa terapii. Pokiaľ by tieto problémy študent riešil riadne u lekára, náklady riadnej lekárskej liečby by súd pri rozhodovaní o výživnom musel zohľadniť. Preto v danom prípade súd zohľadnil iba sumu 10 eur mesačne vo výške doplatku za liek Tebokan, výmenu skiel v sume 50 eur ročne, čo je primeraná cena tejto služby, a cca 15-30 eur ročne za stomatologické oštiepenie. Mimoriadne výdavky, ktoré len teoreticky môžu nastať v budúcnosti, ktoré si navrhovateľka vyčíslila sumou 300 eur ročne, súd pri rozhodovaní o výživnom taktiež nemohol zohľadniť, nakoľko môže vychádzať iba z nákladov, ktoré už boli reálne vynaložené.

7. Navrhovateľka preukázala súdu, že musela zaplatiť školné v sume 900 eur za prekročenie nadštandardnej dĺžky štúdia. K tomuto súd dodáva, že dieťa má síce právo skúšku neurobiť, pokúsiť sa ju urobiť na ďalší pokus, príp. na ďalšie pokusy, prerušiť štúdium, opakovať ročník. To však neznamená, že v prípade neúspešného ukončenia jednej školy a následného nástupu do 1. ročníka inej školy s rovnakým zameraním by školné za nadštandardnú dĺžku štúdia malo byť na ujmu povinného rodiča. Pokiaľ by súd pri rozhodovaní o výživnom medzi náklady, na ktorých sa má podieľať aj povinný rodič, zahrnul aj školné za nadštandardnú dĺžku štúdia jeho dieťaťa, takéto rozhodnutie by bolo pre povinného rodiča neprimerane nespravodlivé. Preto ani v tomto prípade súd tieto náklady za nadštandardnú dĺžku štúdia nemohol zohľadniť ako náklady, na ktorých by sa mal podieľať otec navrhovateľky. Navyše za mesiace 9/2015 a 10/2015 navrhovateľka poberala mzdu v čistom po 400 eur v mesačne, z čoho mohla školné zaplatiť. Súd sa v dokazovaní nezaoberal skúmaním, či si navrhovateľka požičala alebo nepožičala nejakú sumu od kamarátky, pretože to nebolo pre rozhodnutie vo veci v danom prípade dôležité. Navrhovateľka predložila súdu doklad o zaplatení notebooku v sume prevyšujúcej 600 eur, k čomu súd dodáva, že na trhu je aj o niekoľko stoviek lacnejších modelov notebookov, ktoré jej musia postačovať ako študentke humanitných vied, preto súd zohľadnil kúpu nového notebooku ako jednorazový mimoriadny výdavok v nevyhnutnom rozsahu 350 eur. Náklady na kozmetiku a na oštiepenie navrhovateľka súdu preukázala, v čomu súd dodáva, že ani kozmetiku, ani oštiepenie si nemusí navrhovateľka kupovať každý mesiac, niektoré položky dokonca ani každé tri mesiace. Navrhovateľka preukázala súdu úhradu nákladov za pobyt na internáte v septembri 2015, iné súdu nepredložila, pričom uviedla, že do školy už dochádza.

8. Neobstojí argument otca o tom, že navrhovateľka mohla študovať popri zamestnaní, ani jeho argument, že počas hodín, kedy navrhovateľka netrávi čas v škole, môže zarábať, pretože rodičia nemôžu od svojho dieťaťa spravodlivo požadovať vybrať si externú formu štúdia iba preto, aby sa tak mohli zbaviť ich zákonnej vyživovacej povinnosti, ktorú by inak mali voči dieťaťu, ak by sa sústavne pripravovalo na svoje budúce povolanie dennou formou. Rodičia nemôžu ani od dieťaťa, hoci dospelého, spravodlivo požadovať, aby popri štúdiu riadne zarábalo v takej výške, aby mu vôbec nemuseli prispievať na jeho výživu, či dokonca, aby dieťa prispievalo na výživu im. K tomuto súd poznamenáva, že štúdium na akejkoľvek škole si vyžaduje nielen fyzickú prítomnosť študenta v škole počas seminárov (cvičení) a prednášok, ale aj zháňanie študijnej literatúry, samotné učenie formou samoštúdia prípadné konzultácie, prípravu na zápočtové písomky a na skúšky. Študent z času na čas potrebuje aj dostatok času na spánok, relaxáciu a oddych, aby bol schopný štúdium po niekoľkých rokoch štúdia aj úspešne ukončiť.

9. Navrhovateľke sa síce zvýšili náklady, na druhej strane jej pribudli príjmy, pričom súd za zaoberal skúmaním pomerov za obdobie od 02.09.2015, od ktorého žiada navrhovateľka priznať zvýšené výživné. Za obdobie mesiacov 9/2015 a 10/2015 poberala mzdu od zamestnávateľa N. W., s.r.o. vo výške prevyšujúcej sumu 400 eur v čistom, popri tom mala príjem brigádnickej činnosti cca 32 eur v čistom, a teda jej preukázaný príjem za mesiace 9/2015 a 10/2015 bol 432 eur v čistom mesačne. Za mesiace 11/2015 až 9/2017 mala navrhovateľka príjmy z príležitostných brigád vo výške cca 32 eur v čistom, ktoré ÚPSVaR zohľadnil pri priznávaní náhradného výživného presne v tej sume, na ktorú bol zaviazaný otec. V prípade neskoršieho plnenia vyživovacej povinnosti otcom, hoci aj vymožením v exekučnom konaní, vznikne navrhovateľke povinnosť vrátiť štátu tomu sumu prijatého náhradného výživného vo výške zodpovedajúcej sume prijatého výživného od otca. Inak povedané, náhradné výživné nie je príjmom navrhovateľky navyše, náhradné výživné slúži iba na dočasné zabezpečenie príjmu vo výške výživného, ktoré oprávnenej osobe reálne neplatí osoba povinná na výživné, v danom prípade otec. Takto prijaté náhradné výživné si však oprávnená osoba nemôže ponechať v prípade, ak výživné bude neskôr dodatočne zaplatené buď priamo povinnou osobou alebo vymožením v exekučnom konaní, ako sa zrejme mylne domnieva otec. Za obdobie od 01.11.2017 do 30.06.2018 navrhovateľka navyše poberala sociálne štipendium v sume 130 mesačne, čo je pri počte na 12 mesiacov v priemere 108 eur za mesiac v období od 01.11.2017 do 31.08.2018, zahrnúť mesiace 7/2018 a 8/2018, za ktoré sociálne štipendium nepoberala. Za obdobie od 01.09.2018 až do 30.06.2019 bolo navrhovateľke priznané sociálne štipendium v sume 90 eur mesačne, čo je pri počte na 12 mesiacov za obdobie od 01.09.2018 do 31.08.2019 v priemere 75 eur za mesiac, zahrnúť mesiace 7/2019 a 8/2019, za ktoré sociálne štipendium navrhovateľka nedostane.

10. Pomery otca sa v porovnaní s poslednou úpravou výživného veľmi nezmenili, pretože v čase začatia tohto konania riadne nepracoval, nepožiadaval ani o invalidný dôchodok, tvrdil, že v minulosti podnikal, ale žiadny dôkaz o príjme súdu nepredložil, a ani súdu sa takýto dôkaz neporadilo zadovážiť. Otec nemal žiadny preukázateľný príjem ani v čase začatia tohto konania, ani v jeho priebehu (s výnimkou jednorazového príjmu v sume 140 eur v hrubom), pričom ani jeho neskoršie umiestnenie do ÚVTOS nemalo na jeho vyživovaciu povinnosť žiadny vplyv. Súd musel totiž prihliadnuť na skutočnosť, že do VTOS sa otec dostal pre opakované neplnenie si vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke, práve preto táto skutočnosť nemôže byť na ujmu oprávneného dieťaťa, hoci aj dospelého, ktoré sa sústavne pripravuje na budúce povolanie dennou formou. U otca sa dokonca nezmenil ani počet vyživovaných detí, pretože v čase začatia tohto konania už nemal vyživovaciu povinnosť k dospelému N., avšak namiesto toho mu vznikla vyživovacia povinnosť k maloletému synovi K., ktorý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov z otcovej strany. Otec navrhovateľky ani pred nástupom do VTOS neprispieval svojim rodičom na chod domácnosti. Na výživu maloletého K. je povinný prispievať sumou zodpovedajúcou 30 % životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťaťa. Tvrdenia navrhovateľky o tom, že jej otec bol alkoholik, súd nepovažoval za potrebné v tomto konaní overovať, keďže súd sa zamerával na zisťovanie podstatných zmien medzi súčasnými pomermi a pomermi v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke.

11. Matka navrhovateľky mala v čase začatia tohto konania taktiež vyživovaciu povinnosť k dvom deťom, iba s tým rozdielom, že namiesto vyživovacej povinnosti k N., ktorý je už dospelý a zároveň je schopný sám sa živiť, matke navrhovateľky vznikla vyživovacia povinnosť k maloletej I. I., s otcom ktorej už nežije v spoločnej domácnosti. Príjmy matky navrhovateľky za rozhodné obdobie, za ktoré navrhovateľka žiada priznať vyššie výživné od otca, kolísali, keďže matka navrhovateľky bola na materskej, potom na rodičovskej dovolenke a od apríla 2016 začala pracovať. Zároveň poberala prídavky na dve deti, t.j. na navrhovateľku a na mal I., pričom na navrhovateľku naposledy dostala prídavok na dieťa za marec 2018, kedy navrhovateľka dovŕšila 25. rok veku. Príjmy matky v porovnaní s poslednou úpravou vyživovacej povinnosti, za obdobie od 9/2015 do 3/2016 matke navrhovateľky klesli z pôvodnej sumy 424,88 eura z pracovného pomeru v roku 2007 na sumu 250 eur, súčasťou ktorej bol rodičovský príspevok, keďže bola na rodičovskej dovolenke s maloletou I., a prídavky na dve deti v celkovej sume 47,04 eura. V období od 4/2016 do 3/2018 mala príjmy vo výške cca 476,04 eura, pozostávajúce zo mzdy z pracovného pomeru vo výške cca 420 eur v čistom a z prídavkov na dve deti spolu v sume 47,04 eura. Jej príjem od 4/2018 klesol o sumu 23,68 eura zodpovedajúcu sume odňatého prídavku na jedno dieťa, t. j. na navrhovateľku, a teda príjem matky za obdobie od 4/2018 až doposiaľ zodpovedá sume cca 443 eur mesačne. K celkovému príjmu matky súd pripočítal navyše výživné v sume 30 eur na maloletú I. od jej otca, W. I.. Spolu s výživným na I. bol príjem matky za obdobie od 9/2015 do 3/2016 vo výške 280

eur v čistom mesačne, od 4/2016 do 3/2018 v sume 506,04 eura mesačne, a od 4/2018 až doposiaľ v sume 473 eur mesačne.

12. Neobstojí argument otca navrhovateľky, ktorý žiadal návrh na zvýšenie výživného zamietnuť pre rozpor s dobrými mravmi z dôvodu, že dcéra sa o neho zaujíma, že ona ho dostala do VTOS, a že mu ako budúca právnička nepomôže dostať sa na slobodu, že náhradné výživné poberala podvodným spôsobom a že ju financuje druh matky. K tomuto súd poznamenáva, že nezáujem, príp. odmeraný prístup navrhovateľky je „iba“ primeraná, očakávaná a predvídateľná reakcia dospelého dieťaťa k rodičovi, ktorý si niekoľko rokov po sebe neplní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť k tomuto dieťaťu, ktorú si riadne neplnil ani v čase, keď dieťa bolo maloleté. Tento postoj dieťaťa nemožno považovať za správanie v rozpore s dobrými mravmi, práve naopak, ide o bežný postoj väčšiny detí, ktoré sa ocitli v podobnej situácii. Navrhovateľka iba využila svoje právo podať trestné oznámenie na svojho otca pre podozrenie zo spáchania prečinu zanedbania vyživovacej povinnosti voči nej, a to v zúfalstve priviesť otca k plneniu jeho vyživovacej povinnosti. Navrhovateľka poberala od štátu náhradné výživné vo výške výživného ktoré bol navrhovateľke povinný platiť jej otec, t. j. v sume 82,98 eura mesačne. Náhradné výživné navrhovateľka poberala za obdobie rokov 2015 až 2018 až do mesiaca, kedy dovŕšila 25 rokov veku, s výnimkou mesiacov, kedy riadne pracovala. Navrhovateľka predložila súdu rozhodnutie ÚPSVaR, ako aj správu z administratívnej kontroly, na základe ktorých jej bolo priznané náhradné výživné, pričom predložila aj potvrdenia o jeho poberaní náhradného výživného, o pravdivosti a správnosti ktorých súd nemal dôvodné pochybnosti, keďže súd zohľadnil, že náhradné výživné sa vypláca pozadu, t. j. napr. v apríli za mesiac marec a pod., čím boli vyvrátené pochybnosti otca navrhovateľa o podvodnom poberaní náhradného výživného. Pokiaľ by otec zaplatil navrhovateľke akúkoľvek časť výživného za obdobie, kedy poberala náhradné výživné, navrhovateľke by vznikla povinnosť vrátiť štátu tomu zodpovedajúcu časť prijatého náhradného výživného. Inak povedané, poberaním náhradného výživného od štátu sa navrhovateľka nijako neobohatila, práve naopak, štát jej ponúkol dočasnú finančnú pomoc vo forme náhradného výživného v sume, ktorú jej neplatil jej otec, hoci bol na to zaviazaný právoplatným rozsudkom, a toto výživné sa nepodarilo navrhovateľke vymôcť ani v exekučnom konaní. Pri zisťovaní pomerov súd nemôže zohľadňovať príjmy druhu matky oprávneného dieťaťa, pretože nie je spoločne posudzovanou osobou na účely rozhodovania o výživnom. V konaní bolo preukázané, že druh matky dieťaťa už niekoľko rokov nežije s matkou navrhovateľky, čo bol hlavný dôvod pre úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej I. I. súdnym rozhodnutím.

13. Vyjadrenie otca, ktorý prejavil odmietavý postoj k plateniu výživného navrhovateľke z dôvodu, že nebude platiť na maloletú I., s ktorou navrhovateľka býva v spoločnej domácnosti, nemá na rozhodnutie súdu v tejto veci žiadny vplyv, pretože je nepodstatné. Skutočnosť, že oprávnená osoba býva v spoločnej domácnosti aj s inými osobami, ku ktorým povinná osoba nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, sama osebe nie je dôvodom nepriznania výživného oprávnenej osobe. Pri rozhodovaní o výživnom zo vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi rodičmi a deťmi súd musí vždy skúmať pomery oboch rodičov dieťaťa, a teda aj toho rodiča, ktorý nie je priamo účastníkom konania o výživnom na plnoletú osobu. Preto súd musel zohľadniť obe vyživovacie povinnosti oboch rodičov navrhovateľky, pričom matka má, okrem navrhovateľky, vyživovaciu povinnosť aj k maloletej I. a otec má okrem navrhovateľky vyživovaciu povinnosť aj k maloletemu K.. Priznanie výživného navrhovateľke v žiadnom prípade nemožno zamieňať s priznaním výživného inej osobe, ako to nesprávne interpretuje otec. Pokiaľ by navrhovateľka bola schopná sama sa živiť, súd by zrušil vyživovaciu povinnosť jej otca k nej už v konaní sp. zn. 9C/229/2015, a to bez skúmania vyživovacích povinností a iných pomerov jej rodičov, čo však nie je daný prípad. Vyjadrenie otca o tom, že jeho peniaze by boli použité na cudzie dieťa, v danom prípade na maloletú I., zostalo taktiež iba v rovine ničím nepodložených subjektívnych tvrdení. Opakované námietky otca o tom, že navrhovateľka má už dosť rokov na to, aby sa sama mohla živiť, samy osebe nepostačujú na zamietnutie návrhu na zvýšenie výživného. S dovŕšením veku 25 rokov alebo 26 rokov niektoré zákony spájajú síce zánik niektorých zákonných oprávnení, napríklad zánik nároku na náhradné výživné, na prídavky na deti či na bezplatné cestovanie. Zákon o rodine však neustanovuje žiadnu konkrétnu vekovú hranicu dieťaťa, dovŕšením ktorej by zanikla vyživovacia povinnosť rodičov k tomuto dieťaťu, a práve preto súd nemohol zamietnuť návrh na zvýšenie výživného iba z dôvodu veku navrhovateľky. K argumentácii otca o tom, že navrhovateľka porušuje zákonnú povinnosť upravenú v § 43 ods. 3 písm. a) ZR, a to spolupracovať so svojimi rodičmi v záujme starostlivosti o neho a jeho výchovu, súd dodáva, že citované ustanovenie nemožno aplikovať na daný prípad, keďže navrhovateľka ako dospelá osoba nie je odkázaná ani na osobnú starostlivosť a ani na výchovu zo strany rodičov. Súd poznamenáva, že na každú spoluprácu medzi rodičmi a deťmi je nevyhnutná vôľa a ochota všetkých zúčastnených osôb,

a nie iba jednej osoby. Spoluprácou v žiadnom prípade nie je „povinnosť“ dieťaťa tolerovať neplnenie zákonnej vyživovacej povinnosti povinného rodiča voči nemu.

14. Súd nevykonával dokazovanie výsluchom svedkov, a to matky navrhovateľky, ani bývalého druhá matky a zároveň otca maloletej I., pretože to nepovažoval za potrebné pre náležité zistenie skutočného stavu v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci samej. Z toho istého dôvodu súd nevykonával ani dôkaz psychiatricko-psychologickým vyšetrením, ktorý opakovane navrhoval otec navrhovateľky.

15. Vykonaným dokazovaním súd mal preukázať, že vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke naďalej trvá. Navrhovateľka je od samotného začiatku tohto konania, t. j. od 22.09.2015 až doposiaľ študentkou dennej formy štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a sústavne sa pripravuje na svoje budúce povolanie, pričom jej výdavky sa, v porovnaní s predchádzajúcou úpravou výživného, výrazne zvýšili. Príjmy z brigád navrhovateľky v sume cca 32 eur až 50 eur mesačne nezabavujú rodiča jeho vyživovacej povinnosti k dieťaťu. Námietky otca o vyššej sume príjmov z brigád a o ďalších údajných zdrojoch nepriznaných príjmov navrhovateľky neboli podložené žiadnymi dôkazmi, a zostali iba v rovine jeho subjektívnych tvrdení. Nakoľko navrhovateľka mala za mesiace 9/2015 až 10/2015 riadny príjem z pracovného pomeru v sume prevyšujúcej 400 eur v čistom, súd považoval návrh na zvýšenie výživného za obdobie od 02.09.2015 do 31.10.2017 za nedôvodný. Za dôvodný považoval iba návrh na zvýšenie výživného za obdobie od 01.11.2015 do 30.03.2016 na sumu 125 eur (z pôvodnej sumy 82,98 eura) mesačne z dôvodu, že príjmy matky navrhovateľky, prihliadnúc na vývoj životných nákladov, v danom období výrazne klesli. Za obdobie od 01.04.2016 do 31.10.2017 súd považoval za primerané a dôvodné zvýšenie výživného na sumu 110 eur (z pôvodnej sumy 82,98 eura) mesačne z dôvodu, že príjmy matky sa v danom období síce zvýšili, avšak v danom čase navrhovateľka ešte nepoberala sociálne štípéndium. Za obdobie od 01.11.2017 do budúca súd považoval návrh na zvýšenie výživného za nedôvodný, keďže od 01.11.2017 navrhovateľka poberá sociálne štípéndium, poberanie ktorého súd musel zohľadniť ako ďalší riadny príjem navrhovateľky popri náhradnom výživnom v sume 82,98 eura mesačne do marca 2018 vo výške právoplatne uloženej vyživovacej povinnosti jej otca. Napriek tomu, že za obdobie od apríla 2018 navrhovateľka nepoberá náhradné výživné, súd musel výživné v sume 82,98 eura mesačne, na platenie ktorého je jej otec povinný na základe právoplatného rozsudku z roku 2007, zohľadniť ako príjem navrhovateľky, a to bez ohľadu na to, či a kedy jej toto výživné bolo alebo ešte len bude zaplatené, na to už slúži exekučné konanie, ktoré plní úlohu vymáhacieho konania. Súd musel v tomto konaní zohľadniť nielen potreby navrhovateľky, ale aj ich primeranosť a účelnosť, ako aj schopnosti a možnosti jej otca ako povinného rodiča, pričom súčasný „pobyt“ otca navrhovateľky v ÚVTOS nemal v danom prípade žiadny vplyv na rozhodnutie súdu v tejto veci. Na základe vyššie uvedených skutočností s citovaných zákonných ustanovení súd návrhu na zvýšenie výživného vyhovel iba sčasti tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku, a v prevyšujúcej časti návrh na zvýšenie výživného ako neopodstatnený a nedôvodný zamietol (IV. výrok). Vzhľadom na priznanie zvýšeného výživného za obdobie, ktoré uplynulo v priebehu tohto konania, súd považoval za potrebné vo výrokovej časti zdôrazniť, že za obdobie od 01.11.2017 do budúca ponecháva výživné v nezmenenej výške 82,98 eura mesačne (II. výrok).

16. Pri určovaní sumy dlžného výživného na zvýšenom výživnom súd musel zohľadniť už existujúcu vyživovaciu povinnosť otca navrhovateľky vo výške 82,98 eura mesačne, a preto namiesto celkovej sumy priznaného výživného za obdobie od 01.11.2015 do 30.03.2016 vo výške 125 eur/mesiac x 5 mesiacov, t. j. 625 eur, súd vo výroku III. uviedol iba rozdiel zodpovedajúci zvýšeniu výživného, ktorý vypočítal ako 42,02 eura (rozdiel medzi naposledy určeným výživným v sume 82,98 eura a výživným priznaným týmto rozhodnutím v sume 125 eur) x 5 mesiacov, spolu 210,10 eura. Podobne namiesto celkového výživného za obdobie od 01.04.2016 do 31.10.2017 v celkovej sume 2.090 eur (110 eur/mesiac x 19 mesiacov), súd vo výroku III. uviedol iba rozdiel zodpovedajúci zvýšeniu výživného, ktorý vypočítal ako 27,02 eura (rozdiel medzi naposledy určeným výživným v sume 82,98 eura a výživným priznaným týmto rozhodnutím v sume 110 eur) x 19 mesiacov, spolu 513,38 eura. V civilnom mimosporovom konaní, a teda aj v konaní vo veciach výživného plnoletých osôb, súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania iba na návrh, pričom platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (§ 52 CMP). Nakoľko takýto návrh bol podaný, súdu neostávalo nič iné, iba rozhodnúť, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok). Civilný mimosporový poriadok v zásade iný výrok o trovách konania nepripúšťa. Z tejto zásady existujú zákonné výnimky, ktoré sa však nevzťahujú na daný prípad.

17. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie navrhovateľka podľa § 363, § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP a v spojení s § 59 a nasledujúcich CMP s poukazom na § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 a § 75 ods. 1, 3. Zákona o rodine (ďalej len ZoR). Navrhovateľka odvolanie odôvodnila tým, že súd pri určovaní výživného dostatočne neprihliadol na pomery otca (podľa § 75 ods. 1 ZoR), ktoré podmieňujú mieru uspokojenia potrieb dieťaťa, na jeho schopnosti a možnosti ako povinného rodiča a preto vec nesprávne právne a vecne posúdil.

18. Súd je povinný pred rozhodnutím o výške výživného v súdnom konaní obligatórne zisťovať príjmy a výdavky rodičov, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti. Pod schopnosťami treba rozumieť duševné a telesné schopnosti povinného, jeho zdravotný stav, vloh, nadanie, ale aj vedomosti a skúsenosti. V zmysle platnej judikatúry a § 75 ods. 1 ZoR sa nevychádza čisto len z preukázaného, resp. žiadneho príjmu povinného rodiča, ale práve z možností a schopností povinného rodiča dosahovať potenciálny príjem zodpovedajúci veku, zdravotnému stavu, praxi, skúsenostiam povinného rodiča a dôvodom prečo sa vzdal výhodnejšieho zamestnania. Otec je vysokoškolsky vzdelaný v odbore strojárstvo. Prax nadobudol ako podnikateľ, ďalej ako uviedol vo svojej výpovedi príležitostne si privyrábal v stavebníctve. Tvrdenie otca o zlom zdravotného stave nebol podložený žiadnymi určenými diagnózami v relevantných dôkazoch. Otec nie je vedený na úrade práce sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaný.

19. Otec uviedol, že vykonáva príležitostne prácu v odbore stavebníctvo. Je potrebné uviesť, že súdu neboli preukázané príjmy z tejto príležitostnej práce. Na tomto základe sa zmenili pomery otca platiť výživné. Do akej miery od poslednej úpravy výživného nastali takéto zmeny nebolo predložené súdu, ani neboli nijakým spôsobom zdokladované. Súd mal prihliadnuť na zmenené pomery otca a zároveň mal prihliadať na potencionálny príjem osoby. Otec nepreukázal dôvod, prečo nemôže vykonávať prácu na trvalý pracovný pomer, resp. podnikat' v jednej z oblastí, ktorej má vzdelanie alebo skúsenosti. Využitie schopností osoby povinnej platiť výživné závisí objektívne aj od trhu práce, miery nezamestnanosti v regióne, ako aj skúseností. Súd má reálne skúmať, akú má možnosť sa osoba zamestnať vzhľadom na vyššie spomenuté, ako aj to čo bráni povinnému sa zamestnať mimo svojho trvalého bydliska.

20. V prípade, ak by sa otec zamestnal v profesii strojárskeho inžiniera, ktorú vyštudoval a na ktorú má vzdelanie, by mohol dosiahnuť mzdové ohodnotenie 1.000 až 1.500 eur brutto (s poukazom na ponuku práce na trhu práce zistenej z verejne dostupnej inzercie). So zreteľom, že už dlhší čas nepracoval v danej profesii, ale vykonával prácu v odbore stavebníctva a zamestnal by sa práve v tejto oblasti, mohol by dosiahnuť mzdové ohodnotenie opäť 1.500 eur brutto (opäť s poukazom na ponuku práce na trhu práce zistenej z verejne dostupnej inzercie). Otec je v produktívnom veku, s dvoma vyživovacími povinnosťami a mal by vynaložiť všetko úsilie, aby dosahoval čo najväčší príjem, nakoľko ešte stále jeho vyživovacie povinnosti trvajú. Možno teda konštatovať, že osoba povinná platiť výživné sa subjektívne pričínila o to, že je dobrovoľne nezamestnaná a za iných okolností by dosahovala iný príjem, na čo bol súd povinný prihliadať. Na základe vyššie uvedeného, rozhodnutie otca byť dobrovoľne nezamestnaný je na jeho farchu, a síce tým, že sa v tomto smere správa nezodpovedne a neadbá o svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom.

21. Podľa názoru odvolateľky sa súd nevysporiadal so značným rozporom medzi jednotlivými tvrdeniami otca a aj v odôvodnení rozsudku sú rozpory je zmätočné a dostatočne neodôvodnené. Z výpovede otca vyplýva, že vykonáva nelegálnu (čiernu) prácu. Aj z tohto dôvodu mal súd vychádzať z potencionálneho príjmu a ďalšou skutočnosťou je, že ak sa otec môže sa zamestnávať „načierno“, môže sa aj na trvalý pracovný pomer a tým si plniť vyživovaciu povinnosť. Súd síce v bode 39. uviedol skutočnosť, že na trhu práce je dostatočne veľa voľných pozícií, ale nezohľadnil to v rozsudku. V rozsudku sa nenachádza odôvodnenie z akého príjmu osoby povinnej platiť výživné vychádza. V rozhodnutí sú len citované ustanovenia a jednotlivé odkazy na súdnu prax, ale bez odôvodnenia, ktoré je nedostatočné, nepresné a nejasné. Súd má dbať na to, aby odôvodnenie v rozsudku bolo aj presvedčivé. Odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Navrhovateľka poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8CoP/202/2016, ktorý riešil otázku potencionálneho príjmu a jeho vyčíslenia, ďalej na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26CoP/18/2014, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/84/2013, podľa ktorých vychádzajú zo súdnej praxe súdu vo veciach výživného, sa z čistého mesačného príjmu výživou povinného rodiča počíta na všetky vyživovacie povinnosti s percentuálnym vyjadrením v rozsahu 20-30

% príjmu. Z uvedenej čistej mzdy cca 1.100 eur, ktorá je v schopnostiach a možnostiach osoby povinnej platiť výživné dosahovať, by bol schopný plniť vyživovaciu povinnosť na obe svoje deti v rozmedzí od 20 do 30% z čistého príjmu, tj. v rozmedzí od 220 eur do 330 eur. Nakoľko má však dve vyživovacie povinnosti je potrebné vychádzať z hornej hranice, teda z potencionálneho príjmu, ktorý je schopný dosahovať, by mal vynakladať mesačne sumu cca 330 eur na obe deti. Na tomto základe, by osoba povinná platiť výživné by mala byť schopná požadované výživné vo výške 200 eur mesačne platiť.

22. Súd vychádzal v prvom rade z príjmu matky, čo dokazuje skutočnosť, že vo výroku I. súd opiera zvýšenie výživného, že príjmy matky sa znížili. Súd síce má prihliadať aj na príjmy matky, ale rovnako má aj posudzovať možnosti nadobudnutia príjmov otca. Matka je stredoškolsky vzdelaná s výučným listom, má dve vyživovacie povinnosti voči navrhovateľke a maloletej I. I.. Matka pracuje ako predavačka s príjmom zdokladovaným v listinných dôkazoch získaných počas súdneho konania. Okrem daného reálneho zárobku (zodpovedajúcemu jej vzdelaniu a schopnostiam a možnostiam sa zamestnať a z objektívnych dôvodov sa nezamestnať v inej práci), sa matka o navrhovateľku osobne stará, čím si plní svoju vyživovaciu povinnosť, ako aj poskytovaním vecných plnení.

23. Súd dostatočne neprihliadol na odôvodnené potreby oprávnenej navrhovateľky podľa § 75 ods.1 ZoR. Výška mesačných nákladov má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb dieťaťa na uspokojenie jeho potrieb. Súd zle vyhodnotil resp. neprihliadol na skutočnosť, že reálne náklady spojené so štúdiom sa zvýšili. Nemožno porovnávať výživné určené pred 12 rokmi, kedy navrhovateľka navštevovala základnú školu so štúdiom na vysokej škole. Súd vyhodnotil niektoré náklady ako nadštandardné. Súd mal zväziť skutočnosť, že za nadštandardné by sa považovala účasť na kultúre, pohybové aktivity, dovolenky či výlety. Takéto náklady si navrhovateľka nezahrnula do výdavkov, nakoľko finančná situácia jej ich ani nedovoľuje. Len za cestovné z N. do Bratislavy 3x týždenne navrhovateľka platí 103,20 eura mesačne. V rámci Bratislavy využíva MHD a to 15 minútové lístky, za ktoré platí 0,70 eura), čo predstavuje 16,80 mesačne. Súd síce zohľadnil náklady na lieky výšky 10 eur mesačne, avšak neprihliadol na terapiu u psychológa a odporučil na iné spôsoby ako vyvážená strava, pohybové aktivity či relaxačné cvičenie. Je však otázne či výdavky spojené s takýmto spôsobom terapie pri nespavosti by boli adekvátne a akceptované zo strany súdu ako oprávnené. Rovnako ako aj stomatologické vyšetrenie, kde sa ceny pochybujú okolo 30 eur za bielu výplň bez podania lokálnej anestézie. Je neprimerané vyhodnotenie súdu, že 15-30 eur ročne stačí na takúto položku. Navrhovateľka zdokladovala v priemere za rok nákup literatúry za 200 až 300 eur ročne. Súd zohľadnil len priložené bloky resp. vyčíslenie z jedného roka, kde vychádzal zo sumy 214 eur/rok. Navrhovateľka viackrát uvádzala, ceny sa pohybujú v závislosti od obdobia jednotlivého roka, ako aj novelizácií zákonov (potrebná tlačaná forma na skúšky) a ani na všetku literatúru navrhovateľka nemá doklady o zakúpení, snaží sa minimalizovať náklady a preto často kupuje použité učebnice od spolužiakov. Ďalej navrhovateľka poukazovala na zvýšené výdavky na prefocovanie (najmä odborných publikácií a komentárov) ako aj kancelárskych potrieb a podobne, čo zohľadnené nebolo. Ako ďalšie odôvodnené potreby uviedla cca 50 eur mesačne na stravu (a to len v čase, keď je v Bratislave v škole), ďalej mobil 10 eur mesačne, asi 30 mesačne na kozmetiku (zahŕňa aj kaderníka a jednotlivé hygienické potreby), a asi 50-60 eur mesačne za oblečenie. Okrem toho, že ako bolo vyššie uvedené a aj dokázané, prišlo na strane navrhovateľky k zmene pomerov v dôsledku vývoja životných nákladov (§ 78 ods. 3 ZoR). Celkové mesačné náklady navrhovateľky predstavujú (bez terapie u psychológa) cca 260 eur mesačne (od 05.03.2019 - 320 eur, pričom tieto náklady navrhovateľka niekoľko krát dokladovala, a sú to základné náklady na ošatenie, stravu, štúdium, dochádzanie a bežný život. Otec je dobrovoľne nezamestnaný so žiadnym preukázateľným príjmom a bez objektívneho dôvodu, čo nemôže byť vyhodnotenú na ťarchu oprávneného dieťaťa, preto súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav a mal vychádzať z potencionálneho príjmu. V takom prípade by náklady spadali do výživného v plnom uplatnenom rozsahu. Navrhovateľka ďalej poukázala na skutočnosť, že súd nemôže predpokladať, či jej bude v nasledujúcom školskom roku priznané štipendium a v akej výške. Na tomto základe je rozhodnutie nesprávne, nespravodlivé a diskriminačné, v odôvodnení nie je zohľadnený fakt, že otec je dobrovoľne nezamestnaný. Je v rozpore s princípom právnej istoty, v tom smere, že súd od posledného určenia výživného v porovnaní so súčasnosťou neprihliadol na zvýšené náklady navrhovateľky na výživné a rovnako nezohľadnil vývoj životných nákladov.

24. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhovateľka navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 82,98 eura na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2015.

25. K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril otec. Vo vyjadrení uviedol, že jeho 26-ročná zdravá, slobodná, bezdetná dcéra mala dávno pracovať. Navrhovateľka tiež uvádzala, že sama musela pracovať „na čierno“ keď dokladovala, že brigádnicke zarobila 2 eurá za deň; jej matka poberá 6 rokov to isté výživné (30 eur) na maloletú I. I., pritom jej otec je výrazne dobre finančne zabezpečený; navrhovateľka sama seba vo veku 26 rokov prezentuje ako chorú osobu (lieky, terapia, psychológ...) ale o zdravotný stav 53-ročného otca, ktorý jej má platiť výživné sa vôbec nezaujíma, ba dokonca ani nevie, kde sa v súčasnosti nachádza a či vôbec žije, kritérium dobrých mravov; to isté platí o vzájomnej komunikácii, otec mal snahu x-krát sa s dcérou stretnúť, rozprávať, avšak márne; otca obviňuje, že si mal hľadať vhodné zamestnanie, ale pritom sama pracovala v mestskej knižnici v N., kde mala ideálnu pozíciu na prácu aj štúdium, avšak odišla. Podľa názoru otca (a to vyplýva aj z judikatúry), že dieťa nesmie zneužívať situáciu a súd môže zrušiť vyživovaciu povinnosť aj vtedy, ak dieťa študuje na vysokej škole s poukazom na dobré mravy. Otec poukazuje na to, že navrhovateľka porušila zákon, nakoľko po prijatí na vysokú školu v roku 2015 bola povinná požiadať súd o opätovné určenie vyživovacej povinnosti z dôvodu nástupu na vysokú školu. Čo sa týka tvrdení navrhovateľky, že otec sa vzdal výhodného zamestnania je potrebné uviesť, že žiadneho výhodného zamestnania sa nevzdal, nakoľko žiadne nebolo, podnikateľskú prax získal iba v obchodnej sfére, kde skončil v roku 1999. Následne pracoval v stavebnej činnosti brigádne, ale nie ako stavbyvedúci (čo sa ani neadá) ako uvádza navrhovateľka. Otec podnikanie oficiálne ukončil v roku 2004 (reálne 1998), keď odovzdal živnostenský list a podnikateľ nemôže, nakoľko nemá čistý register trestov. Pre objektivnosť situácie otec musí povedať, že ak by aj mal vyššiu mzdu, tak by mu bola znížená o exekúcie, ktoré má z minulosti (z podnikania). V skúmanom období 9/2015 - 12/2017 (aj z ÚPSVaR) sa otec snažil o zamestnanie v rôznych organizáciách, avšak jeho snaha vždy skončila na konštatovaní, že je starý a trestaný. Navrhovateľka veľmi dobre vie, že návrh i odôvodnenie potreby zvýšenia vyživovacej povinnosti, štúdium VŠ je účelové, nakoľko akýmkoľvek rozsudkom sa jej situácia nezmení, pretože otec má byť od 25.01.2018 do 25.07.2022 vo výkone trestu, kde je zo zdravotných dôvodov zaradený na nepracujúci dôchodcovský oddiel a nemôže jej platiť výživné. Navrhovateľka na náhradné výživné vzhľadom na vek nemá nárok a jej jediným cieľom je naakumulovanie dlhu otca voči nej, aby mohla otca v budúcnosti finančne vydierať (prostredníctvom exekúcie), poprípade opätovne na otca podať trestné oznámenie za neplatenie výživného. Z uvedených dôvodov navrhol otec odvolanie navrhovateľky zamietnuť.

26. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok s prihliadnutím na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP, § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

27. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil a zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd s týmto odôvodnením v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať nasledovné:

28. S prihliadnutím na rozsah odvolania navrhovateľky, predmetom odvolacieho konania bolo priority posúdenie správnosti zvýšenia výživného na navrhovateľku len v obmedzenom rozsahu a len za obdobie určené vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, zamietnutie návrhu na zvýšenie výživného vo zvyšnej časti výrokom IV. ponechanie výživného v nezmenenom rozsahu od 01.11.2017 výrokom II., od ktorých záviselo určené splatné zaostalé výživné vyčíslené výrokom III.

29. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez

ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ZoR).

30. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

31. Konkrétne výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa a jednak na strane povinného rodiča. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na vek a zdravotný stav dieťaťa, fyzickú a duševnú vyspelosť, spôsob a rozsah jeho prípravy na budúce povolanie a ďalšie okolnosti. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie všetkých jeho najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv) ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Potreby oprávneného dieťaťa sa však vždy posudzujú s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb voči ktorým majú vyživovaciu povinnosť, je tiež potrebné zohľadniť starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného rodiča sa prihliada tiež na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. V jednotlivých konaniach sa vždy vychádza z konkrétnych zistených skutkových okolností a vo všeobecnosti je možné konštatovať, že v prípadoch kedy povinní rodičia majú vyšší príjem a sú majetní, ich deti následne dostávajú vyššie výživné, ktoré pokrýva nie len tie najzákladnejšie výdavky detí ale aj výživné, z ktorého sa hradia aj vyššie uvedené ďalšie výdavky oprávnených detí a tvoria sa im aj úspory. V prípadoch, kedy sú zárobkové pomery rodičov minimálne a sú nemajetní, deti takýchto rodičov získavajú zväčša výživné, ktoré sotva postačuje na platenie najzákladnejších potrieb.

32. V prejednáwanej veci bolo predmetom konania zvýšenie výživného na navrhovateľku, plnoletú dcéru povinného otca a preto v zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 157 CMP bolo povinnosťou súdu zisťovať a následne vyhodnocovať zmenu pomerov a mohol zvýšiť výživné len v prípade, ak vykonaným dokazovaním mal preukázanú podstatnú zmenu okolností, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie výživného, pričom zmena rozsudku je vždy prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne, okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov.

33. Súd prvej inštancie preto správne v odôvodnení rozsudku konštatoval pomery navrhovateľky ako oprávneného dieťaťa, jej otca a matky, ako povinných rodičov v čase posledného rozhodovania o výživnom v roku 2007 a v súčasnosti, pričom rovnako správne vychádzal aj z dôkazov z pripojenej veci sp. zn. 9C/229/2015, v ktorej sa otec domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke.

34. Niet pochyb o tom, že oprávnené potreby a s tým súvisiace výdavky navrhovateľky od poslednej úpravy výživného narástli v dôsledku vývoja životných nákladov (§ 78 ods. 3 ZoR), pretože od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako 10 rokov. Rovnako navrhovateľka počas konania preukázala náklady na jej potreby súvisiace s návštevou školy, zdravotným stavom, má bežné výdavky spojené s bývaním stravovaním, obliekaním, cestovaním z bydliska do školy, pričom bolo možné konštatovať, že všetky výdavky okrem nákladov súvisiacich s jej zdravotným stavom a nákladov na terapiu a liečbu boli bežnými výdavkami, ktoré nie je nijako zvláštne potrebné preukazovať, pretože ide o skutočnosti všeobecne známe (§ 186 ods.1 CSP). Každý vie, koľko stálo a stojí bývanie, stravovanie, obliekanie, čo všetko musí platiť študent navštevujúci vysokú školu. Za nie bežné výdavky bolo možné považovať náklady súvisiace so zdravotnými problémami navrhovateľky a nikto nepochybuje, že navrhovateľka takéto

výdavky má a počas konania ich aj preukázala. V teoretickej rovine, v prípade, ak by povinný otec bol zodpovedným človekom riadne sa zaujímajúcim a starajúcim o svoje deti, by bolo možné ho zaviazat' na platenie výživného v požadovanej výške. Otec navrhovateľky však takýmto zodpovedným rodičom nie je a bolo nevyhnutné vychádzať z individuálnych okolností konkrétneho prípadu a zaviazat' otca na platenie výživného vo výške, ktorá je v jeho možnostiach a schopnostiach. Pri poslednej úprave výživného (v roku 2007), kedy bol otec zaviazaný na platenie výživného vo výške 82,98 eura sa vychádzalo z jeho približného mesačného príjmu 15.000,- Sk (497 eur), ktorý dosahoval. Tento príjem je konštatovaný aj v neskoršom rozsudku Okresného súdu Piešťany z 31.03.2009 (č.l. 102), ktorým bol maloletý syn K. (nar. XX.XX.XXXX) zverený do starostlivosti starých rodičov zo strany otca, pretože matka maloletého K. sa pre svoj spôsob života ovplyvnený alkoholizmom nebola schopná o dieťa postarať. Súd v tomto rozsudku otca zaviazal na platenie výživného na maloletého K. len 30% zo sumy životného minima. Sama navrhovateľka vo svojej výpovedi označila svojho otca za alkoholika a gamblera (zápisnica z pojednávania 22.01.2019), ktorý má množstvo dlhov. Aj otec vo výpovedi konštatoval, že nepracuje nikde oficiálne a privyrába si brigádami, pretože má veľké dlhy. Toho času je vo výkone trestu odňatia slobody pre prečin zanedbania povinnej výživy a v minulosti bol už 2x za rovnaký prečin odsúdený a potrestaný. Nevie si nájsť prácu pre svoj vek a záznam v registri trestov. Je realitou, že otec navrhovateľky nikde nepracuje, nedostáva žiadnu pravidelnú mzdu a ak aj pracoval, mal nepravidelný a minimálny príjem. Majetok nemá žiadny, býva v byte svojich rodičov.

35. Počas konania teda bolo preukázané, že na jednej strane sa zvýšili výdavky navrhovateľky, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného, ale na druhej strane príjem otca klesol oproti predchádzajúcemu obdobiu v podstate tak, že nebolo možné uvažovať o podstatnom zvýšení výživného. Súd prvej inštancie uplatnil princíp potenciality a ponechal navrhovateľke výživné v nezmenenej výške, resp. zvýšil minimálne výživné v určitom období vo výroku I., pričom vychádzal z príjmu otca približne 500 - 600 eur, hoci v skutočnosti takýto príjem otec nedosahoval. Súd prvej inštancie nemohol vychádzať z príjmu 1.000 eur, ako to navrhuje navrhovateľka, pretože pri zmene pomerov musel súd vychádzať zo skutkového stavu zisteného pri poslednej úprave výživného a musel porovnať jeho vtedajší a súčasný príjem, ako porovnával vtedajšie a súčasné výdavky navrhovateľky a napokon aj vtedajšie a súčasné príjmy a výdavky matky. Pri uplatňovaní princípu potenciality povinného rodiča je potrebné vziať do úvahy aj realitu, t.j. že otec zrejme nikdy nepracoval v pozícii adekvátnej jeho vzdelaniu a je možné predpokladať, že tomu bolo tak pre jeho závislosť na alkohole a hrách (ako sa vyjadřila sama navrhovateľka), čo malo za následok vznik množstva dlhov a postupne bezvýchodiskovej situácie. Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že ak je už na povinných otcov podané trestné oznámenie, mnohí z nich dlžné výživné zaplatia, ako by mali nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody. Otec navrhovateľky evidentne žiadnymi peniazmi nedisponuje a zrejme mu už ani nikto nie je ochotný požičať, preto mu iné neostávalo, len nastúpiť výkon trestu.

36. Navrhovateľka v konaní poukazovala na rozhodnutie KS v Košiciach 8CoP/202/2016, toto uznesenie odvolacieho súdu je však pre daný prípad neaplikovateľné, pretože ide o určenie prvého výživného na dieťa, je zrušujúcim uznesením, obsahuje len teoretické hľadiská priznávania výživného, bez konkrétnych informácií o zárobkových a majetkových pomeroch rodičov a nie je zrejme, ako po tomto uznesení napokon po doplnení dokazovania súd prvej inštancie rozhodol. Navrhovateľka tiež poukazovala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26CoP/18/2014, ktorým bolo zvýšené výživné na dve maloleté deti z 30% sumy životného minima na 100 eur na každé dieťa, pričom povinná matka bola rovnako ako otec v tomto prípade vo výkone trestu odňatia slobody a nedosahovala žiaden príjem. Ide ale o rozhodnutie založené na podobných úvahách ako v tejto veci s tým rozdielom, že v prejednávanej veci bolo potrebné zohľadniť, že navrhovateľka je plnoletá a dokáže si brigádami zarobiť istú sumu peňazí (na rozdiel od maloletých detí v porovnávannej veci), navrhovateľka dostávala štipendium v školskom roku 2017/2018 - 130 eur mesačne, v nasledujúcom 90 eur mesačne, a matka navrhovateľky má o niečo vyšší príjem ako otec v porovnávannej veci. Je potrebné tiež konštatovať, že navrhovateľka prichádza o časť výhod preto, lebo má viac ako 25 rokov (rodinné prídavky, vlaky zadarmo, náhradné výživné, musí platiť školné za prekročenie doby štúdia) a tento fakt nie je možné hodnotiť v neprospech otca, ak jej odmieta poskytovať výživné dobrovoľne. Vec 24CoP/84/2013 na ktorú rovnako poukazuje navrhovateľka nie je aplikovateľná, lebo otec maloletých detí, ktorý bol zaviazaný na platenie výživného pracuje a dosahuje reálne vyšší príjem, netrpí žiadnou závislosťou, nie je vo výkone trestu odňatia slobody ako otec navrhovateľky, ktorý nepracuje.

37. Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že súdy zaväzujú povinných rodičov, ktorý sú vo výkone trestu odňatia slobody (aj keď súdy konštatujú, že takúto situáciu si rodič privodil sám a nemôže byť na ujmu oprávneného dieťaťa) na výživné na maloleté deti sumami približne 100 eur a samozrejme pritom vychádzajú z ich potencionálnych príjmov, keďže väčšina z nich nie je zaradená do pracovného procesu a v skutočnosti žiaden príjem ani majetok nemajú aj keď si súdy uvedomujú, že výška takto určeného výživného nestačí ani na úhradu najzákladnejších potrieb detí. Zásadne im neukladajú povinnosť platiť minimálne výživné 30% zo sumy životného minima, aby ich motivovali k zodpovednosti a uvedomeniu si povinností vyplývajúcich z ich rodičovstva, ale nezaväzujú ich ani vysokými sumami výživného, podľa názoru odvolacieho súdu práve z vyššie uvedeného dôvodu, že nie každý dokáže byť zodpovedným, zarábajúcim rodičom, žijúcim usporiadaným spôsobom života (porovnaj rozsudok KS TT sp. zn. 11CoP/21/2019 z 25.06.2019, KS PO sp. zn. 21CoP/30/2019 z 30.07.2019, KS BB sp. zn. 17CoP/26/2019 z 31.07.2019, KS ZA sp. zn. 6CoP/37/2019 z 31.07.2019 a mnohé ďalšie, ktoré je možné vyhľadať na stránke Ministerstva spravodlivosti SR, v časti hľadám súdne rozhodnutie, pri zadaní slovného spojenia otec vo výkon trestu odňatia slobody).

38. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny, s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

39. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neurčuje inak.

40. Senát odvolacieho súdu prijal tento rozsudok pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).